

PROF. D. J. DU PLESSIS — 'n TERUGBLIK.

'n Groenslang (dit is ek) stap skoorvoetend vanaf Heimat in die rigting van die Universiteit, d.w.s. die hoofgebou en enigste gebou. Sy pad gaan tussen vier, nogal nie te bouvallige, lang plat sinkgeboue deur. Skielik bulder 'n stem afkomstig van ouheer Klasie van Rensburg, iewers by een van die sinkgeboue uit en daar word 'n takie aan die groene opgedra. Die gebou was die chemie-gebou waar twee nagraadse studente besig was met navorsing i.v.m. kakiebos en die groentjie moes die stomende, halfgaargekookte, stinkende brousel uit 'n handgemaakte sink distilleerapparaat verwyder.

Dit was my eerste kennismaking met die chemie laboratorium van destyds. 'n Paar dae later het ons die eerste lesing bygewoon. Iemand, waarskynlik

'n historiese geval, het ons die lesingkamer binnegelei en ons het plek geneem op die lang skraal houtbankies agter net sulke lang skraal planktafels. Beide tafels en banke was gelukkig redelik glad geskuur deur voorgangers se broeke en moue. Presies op tyd kom prof Plessis, hoof en enigste personeellid van die chemie departement die lesingkamer binnegestap vanuit die voorbereidingskamer wat ook gedien het as stoorkamer, weegkamer, en kantoor. Hy is 'n lang, goedgeboude, welgeklede man met 'n mooi bos hare en 'n bloesende gesig. Na 'n baie kort inleidende preek is daar dadelik met Chemie begin . . . 'n man wat sy vak ken en wat weet wat hy wil hê en sê. Ons het ook presies geweet wat van ons verwag word, nl. periodieke tabelle teken. Ons het honderde — wel

ten minste tien — van die goed geteken gedurende die eerste jaar.

So het die jare verby gegaan. Die swak geventileerde laboratorium en die reuk van swawelwaterstof doem nog helder voor die gees op. Later het Fisika 'n nuwe gebou gekry en kon Chemie uitbrei na die ontruimde sinkgebou. Voortaan is kwantitatiewe werk en na-graadse werk in hierdie gebou gedoen. Hier het dit beter gegaan, ten minste solank as wat jy nie hard op die vloer getrap het terwyl iemand geweeg het nie. Ons het ook die goeie gewoonte aangeleer om kwantitatiewe werk onder 'n oorlosieglass uit te voer want in die gebou was daar geen gebrek aan stof nie.

Dit, in kort, was die toestand waar- onder prof. du Plessis gedurende die jare 1933 tot 1939 gewerk het en waaruit hy die puik Chemie-departement van vandag opgebou het. In die jare was hy die trotse besitter van 'n tamaai, vierkan- tige, ietwat afgeleefde Cadillac waarmee hy 'n halwe voetbalspan kon vervoer. Ten einde die brandstofverbruik van die ding te verbeter het hy 'n pyp van die vergasser na die instrumentepaneel aangebring en sodra die kar die groot- pad vat word die pyp oopgedraai sodat die enjin homself met 'n eentonig sui-

sende geluid aan ekstra lug kon help.

Nieteenstaande swak geboue en te kort aan fondse het prof. Du Plessis daarin geslaag om Chemie uit die boonste rakke aan sy studente voor te lê. Ons het met die nuutste teorieë kennisgemaak en van die nuutste prak- tiese metodes gebruik. By hom was daar weinig tyd vir rus en nooit tyd om te mors nie. Hy het nie alleen op hoogte gebly met sy snel ontwikkelende vak nie maar het voortdurend gesoek na beter handboeke, beter metodes van onderrig, beter fasiliteit, uitbreiding, ens., met die gevolg dat sy optrede soms die indruk van wisselvalligheid geskep het, en dit het menigeen in die war gebring. Hy het besonder baie verrig met die beperkte middels wat hy tot sy beskikking gehad het.

By sy studente het hy allerweë respek afgedwing en sy beskouing van die vak het 'n onuitwisbare stempel op hulle gelaat.

Hoewel die pêrel nou vir die Zoeloes gewerp is, is dit aangenaam om te weet dat hy nog in die Chemie-departement belangstel en dat daar steeds van sy dienste gebruik gemaak kan word.

N. ARNOLD.

P.U. vir C.H.O.